

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาทสมาชิกครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยวัณโรค จังหวัดพิษณุโลก

เลขที่แบบสัมภาษณ์.....

แบบสัมภาษณ์ข้อมูลสมาชิกครอบครัว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสมาชิกครอบครัว

คำชี้แจง ผู้สัมภาษณ์ถามสมาชิกครอบครัวตามข้อความที่กำหนดให้ ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าคำตอบของสมาชิกครอบครัวให้ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือเติมข้อมูลที่จริงลงในช่องว่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
ปัจจุบันท่านอายุ.....ปีเต็ม
2. ท่านมีสถานภาพสมรสใด
 1. โสด
 2. คู่
 3. หม้าย
 4. หย่า
 5. แยกกันอยู่
3. ท่านมีการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับใด
 1. ไม่ได้เรียน
 2. ประถมศึกษา
 3. มัธยมศึกษา
 4. ปวช. , อนุปริญญา
 5. ปริญญาตรี
 6. ปริญญาโท

7. อื่น ๆ ระบุ.....
8. กำลังศึกษา(ระบุ).....
4. ปัจจุบันท่านมีอาชีพหลักอะไร (อาชีพหลักคือใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ)
1. ไม่ได้ทำงาน
2. รับจ้างทั่วไป
3. เกษตรกรรม(ระบุ).....
4. ค้าขาย, ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว
5. รับราชการ
6. รัฐวิสาหกิจ
7. อื่น ๆ ระบุ.....
5. รายได้เฉลี่ยครอบครัวของท่านต่อเดือนประมาณเท่าไร.....บาท
6. รายได้ของครอบครัวเพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายต่อเดือนหรือไม่
1. เพียงพอ
2. ไม่เพียงพอ
- ถ้าไม่เพียงพอท่านแก้ปัญหาอย่างไร โปรดระบุ.....
7. จำนวนสมาชิกในครอบครัวของท่านมีจำนวนเท่าใดคน
8. ท่านมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยในฐานะใด
9. ท่านให้การดูแลผู้ป่วยในครั้งนี้เป็นเวลานานเท่าใดเดือน
10. ท่านมีโรคประจำตัวหรือการเจ็บป่วยเรื้อรังหรือไม่
1. ไม่มี
2. มี (ระบุ).....
11. ท่านเคยดูแลผู้ป่วยวัณโรคมาก่อนหรือไม่
- ไม่เคย
- เคยดูแลครั้งสุดท้ายเป็นเวลานาน...ปี...เดือน
12. ท่านรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัณโรคและการดูแลผู้ป่วยวัณโรคจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
1. เอกสารแผ่นพับ
2. วิทยู
3. โทรทัศน์
4. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

5. เจ้าหน้าที่ของศูนย์วัณโรค
6. นิตยสาร
7. หนังสือพิมพ์
8. หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน
9. อื่น ๆ ระบุ.....

13. ในการรักษาครั้งนี้ผู้ป่วยที่ท่านดูแลเคยหยุดรับประทานยาหรือไม่

1. ไม่เคยหยุดรับประทานยา
2. เคยหยุดรับประทานยา.....เดือน.....วัน

สาเหตุการหยุดรับประทานยา.....

14. ผู้ป่วยให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำของท่านมากน้อยเพียงใด

1. มาก
2. ปานกลาง
3. น้อย

15. อาการผิดปกติของผู้ป่วยในระหว่างการรักษา.....

16. ปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้ป่วยในระหว่างการรักษา.....

17. ท่านมีความรู้สึกต่อการดูแลผู้ป่วยวัณโรคอย่างไร.....

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์บทบาทสมาชิกครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยวัณโรค

คำชี้แจง ผู้สัมภาษณ์ผู้ป่วยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่กำหนดตามคำตอบของ

สมาชิกครอบครัวตามความเป็นจริง

ปฏิบัติทุกครั้ง	หมายถึง	สมาชิกครอบครัวปฏิบัติทุกครั้งหรือปฏิบัติสม่ำเสมอ
ปฏิบัติบางครั้ง	หมายถึง	สมาชิกครอบครัวปฏิบัติบางครั้งหรือไม่สม่ำเสมอ
ไม่ปฏิบัติ	หมายถึง	สมาชิกครอบครัวไม่เคยปฏิบัติเลย
ไม่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น	หมายถึง	สมาชิกครอบครัวไม่เคยมีเหตุการณ์ หรือไม่เคยพบสถานการณ์นั้น

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์สมาชิกครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยวัณโรค

บทบาทสมาชิกครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยวัณโรค	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ	ไม่มีเหตุการณ์ เกิดขึ้น	หมายเหตุ
1. ให้คำปรึกษาแนะนำดูแลด้านรักษาพยาบาล					
1. ท่านดูแลจัดยาให้ผู้ป่วยรับประทานยาต่อหน้า จนหมดซองทุกวัน					
2. ท่านบันทึกการรับประทานยาโดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรงกับวัน เดือน ปี ที่ผู้ป่วยรับประทานยาทุกครั้ง					
3. ท่านพาผู้ป่วยไปรับยาและพบแพทย์เมื่อถึงกำหนดนัดตามคำสั่งแพทย์ทุกครั้ง					
4. ท่านสังเกต หรือถามผู้ป่วยถึงอาการแพ้ยาหลังรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ เช่น มีผื่นคัน รุนแรง คลื่นไส้ อาเจียน เวียนศีรษะ หูอื้อ					
5. ท่านให้คำแนะนำดูแลช่วยเหลือ หรือพาผู้ป่วยไปพบแพทย์ทุกครั้ง					
6. ท่านขอคำปรึกษาและแนะนำจากแพทย์หรือเจ้าหน้าที่คลินิกวัณโรคเมื่อมีปัญหาข้อสงสัย					
7. ท่านให้การดูแลหรือให้ความช่วยเหลือในการทำความสะอาดเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มอย่างสม่ำเสมอ					
8. ท่านดูแลหรือให้การช่วยเหลือนำเครื่องนอนของผู้ป่วย เช่น หมอน มุ้ง ผ้าห่ม นำไปผึ่งแดดสม่ำเสมอ					
9. ท่านดูแลจัดหาอาหารที่มีประโยชน์ได้แก่อาหารหลัก 5 หมู่ เช่น ข้าว เนื้อสัตว์ นม ไข่ ผัก ผลไม้ ให้ผู้ป่วยรับประทานสม่ำเสมอ					
10. ท่านดูแลหรือเตือนให้ผู้ป่วยงดสิ่งเสพติด เช่น เหล้า บุหรี่ ยาเสพติด สม่ำเสมอ					

บทบาทสมาชิกครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยวัณโรค	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ	ไม่มีเหตุการณ์ เกิดขึ้น	หมายเหตุ
11. ท่านแนะนำดูแลให้ผู้ป่วยนอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพออย่างน้อยวันละ 8 ชั่วโมงอย่างสม่ำเสมอ					
12. ท่านแนะนำและกระตุ้นให้ผู้ป่วยได้รับการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอเช่น การเดิน ออกกำลังกาย					
13. ท่านแนะนำหรือเตือนผู้ป่วยให้ใช้ผ้าปิดปาก จมูก เวลาไอหรือจามทุกครั้ง					
14. ท่านแนะนำหรือเตือนให้ผู้ป่วยล้างมือ น้ำลายลงในภาชนะที่มีฝาปิดทุกครั้ง					
15. ท่านดูแลหรือเตือนให้ผู้ป่วยกำจัดเสมหะ โดยการเผา หรือเทลงโถส้วมทุกครั้ง					
16. ท่านแนะนำให้สมาชิกครอบครัวและตัวท่านที่อยู่อาศัยบ้านเดียวกันได้รับการตรวจเพื่อวินิจฉัยวัณโรค					
17. ท่านดูแลทำความสะอาดและเช็ดถู ภายในบ้านอย่างสม่ำเสมอ					
18. ท่านดูแลทำความสะอาดบริเวณบ้านให้เรียบร้อยอยู่เสมอ					
19. ท่านดูแลเปิดประตู หน้าต่างภายในบ้านให้อากาศถ่ายเทและแสงแดดส่องถึงเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ					
2. ให้คำปรึกษาแนะนำดูแลทางด้านจิตใจ 20. ท่านหลีกเลี่ยงการพูดที่ทำให้ผู้ป่วยไม่สบายใจ					
21. ท่านมักจะพูดคุยเรื่องสนุกสนานเพื่อให้ผู้ป่วยคลายความเครียด					

บทบาทสมาชิกครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยวัณโรค	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ	ไม่มีเหตุการณ์ เกิดขึ้น	หมายเหตุ
22. ท่านสังเกตหรือซักถามผู้ป่วยเมื่อมีปัญหาหรือไม่สบายใจ พร้อมทั้งรับฟัง และให้คำปรึกษาผู้ป่วย					
23. ท่านให้ความอบอุ่นและให้กำลังใจแก่ผู้ป่วยโดยการดูแลเอาใจใส่เมื่อผู้ป่วยมีอาการไม่สบาย ต่าง ๆ เช่น อ่อนเพลีย ใจ หายใจเหนื่อยหอบ					
24. ท่านพูดให้กำลังใจผู้ป่วยในการดูแลตนเองและรักษาโรค อย่างสม่ำเสมอ					
25. ท่านไม่แสดงอาการรังเกียจต่อผู้ป่วยโดยมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้ป่วย					
26. ท่านแนะนำให้ผู้ป่วยทำบุญ หรือนั่งสมาธิเมื่อผู้ป่วยเครียดหรือท้อแท้					
27. ท่านแนะนำให้ผู้ป่วยผ่อนคลายความเครียด โดยการดูโทรทัศน์, ฟังเพลง					
3. ให้คำปรึกษาแนะนำดูแลทางด้านสังคม					
28. ท่านพาผู้ป่วยไปพักผ่อนนอกสถานที่ เพื่อได้พบปะบุคคลอื่น ๆ เช่น สวนสาธารณะ สถานที่ท่องเที่ยวไม่แออัด					
29. ท่านและผู้ป่วยร่วมกันดูแลเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันของครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ เช่น รดน้ำต้นไม้ ล้างจาน					
30. ท่านและผู้ป่วยร่วมกันปรึกษาเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล					
31. ท่านให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในกิจกรรมรื่นเริงใน ครอบครัว เช่น การพบปะสังสรรค์ในวันปีใหม่, งานสงกรานต์รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่					

บทบาทสมาชิกครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยวัณโรค	ปฏิบัติทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ	ไม่มีเหตุการณ์ เกิดขึ้น	หมายเหตุ
32. ท่านให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพิเศษในสังคมและชุมชน เช่น ทำบุญวันเข้าพรรษา ทำบุญวันสงกรานต์					
33. ท่านและผู้ป่วยใช้เวลาว่างร่วมกัน เช่น การติดตามข่าวสารประจำวัน เช่นการฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ ดูโทรทัศน์					
34. ท่านกระตุ้นให้ผู้ป่วยได้มีโอกาสพูดคุยสนทนากับเพื่อนบ้านและผู้คนที่มาเยี่ยมเยียนที่บ้าน					
4. ให้คำปรึกษาแนะนำดูแลทางด้านเศรษฐกิจ 35. ท่านให้การดูแลและช่วยเหลือในการจัดซื้อสิ่งของที่จำเป็นในชีวิตประจำวันให้ผู้ป่วยอย่างสม่ำเสมอ					
36. ท่านมีส่วนช่วยเหลือหรือจัดหารายได้เพื่อใช้จ่ายค่ายา ค่ารักษา					
37. ท่านมีส่วนช่วยเหลือหรือจัดหารายได้เพื่อใช้จ่ายในการเดินทางไปพบแพทย์					
38. ท่านมีการหารายได้เพิ่มเติมหรือมีอาชีพเสริมเพื่อนำไปใช้จ่ายในครอบครัว					
39. ท่านให้คำปรึกษาและพาผู้ป่วยไปรับการสงเคราะห์จากนักสังคมสงเคราะห์ของศูนย์วัณโรคหรือองค์กรอื่น ๆ					
40. ท่านและผู้ป่วยมีการวางแผนร่วมกันในการใช้จ่ายเพื่อการรักษา					
41. ท่านและสมาชิกครอบครัวให้ความร่วมมือในการใช้การใช้จ่ายอย่างประหยัดเพื่อเก็บเงินไว้ช่วยเหลือผู้ป่วย					

ขั้นตอนการเยี่ยมบ้านผู้ป่วยวัณโรคเพื่อสัมภาษณ์สมาชิกครอบครัวที่ให้การดูแลผู้ป่วยวัณโรค

1. เตรียมข้อมูลบ้านเลขที่ของผู้ป่วยวัณโรคปอดที่ได้รับการรักษา ณ ศูนย์วัณโรคเขต 9 พิษณุโลกในระยะเวลา 1 เดือนขึ้นไปโดยการค้นจากบัตรตรวจรักษาโรค (TB 01) และทะเบียนการรักษา รบ. 1 ก 04
2. ค้นหารายชื่อผู้ที่ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงโดยสมาชิกครอบครัวจากบัตรตรวจรักษาโรค (TB 01) และติดต่อขออนุญาตเข้าทำการรวบรวมข้อมูล
3. สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับสมาชิกในครอบครัวระหว่างผู้สัมภาษณ์และสมาชิกครอบครัว
4. แนะนำตัวชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ และเยี่ยมบ้าน
5. ทำการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่ได้จัดเตรียมไว้และบันทึกรายละเอียดการเยี่ยมบ้านตามหัวข้อที่ได้จัดเตรียมไว้
6. บันทึกรายละเอียดจากการสัมภาษณ์และการบันทึกรายละเอียดการเยี่ยมบ้าน

เลขที่แบบสังเกต.....

แบบบันทึกการสังเกตขณะเยี่ยมบ้าน

บ้านเลขที่.....

ชื่อ-นามสกุล ผู้ป่วย.....

ชื่อ-นามสกุลสมาชิกครอบครัวที่ทำหน้าที่ดูแลผู้ป่วยไว้โรค.....

วันที่ในการเยี่ยมบ้าน..... เวลา.....

รายละเอียดการบันทึกเยี่ยมบ้าน

1. จำนวนของยาที่เหลือ.....ซอง
 - รับประทานยาครบทุกวัน
 - รับประทานยาไม่ครบทุกวัน
 - ไม่รับประทานยา
2. ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของการบันทึกกำกับการรับประทานยา
 - มีการบันทึกถูกต้องและครบถ้วน
 - การบันทึกไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน
 - ไม่มีการบันทึกเลย
3. สภาพที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม
 - ความสะอาดของห้องนอน สะอาด ไม่สะอาด
 - ความสะอาดในบ้าน สะอาด ไม่สะอาด
 - ความสะอาดบริเวณรอบบ้าน สะอาด ไม่สะอาด
 - การมีแสงแดดส่องเข้าภายในตัวบ้าน มีแสงแดดส่องถึง ไม่มีแสงแดดส่องถึง
 - การระบายอากาศ ดี ไม่ดี

- การเปิดหน้าต่างให้มีการระบายอากาศ มี
 ไม่มี
4. การกำจัดขยะมูลฝอย เผา
 ผึ่ง
 ทิ้งถังขยะเทศบาล
 อื่น ๆ ระบุ.....
5. การกำจัดเศษหะของผู้ป่วย เผา
 ผึ่ง
 ทิ้งถังขยะเทศบาล
 ทิ้งลงโถส้วม
 บ้วนทิ้งบนพื้น
 อื่น ๆ ระบุ.....
6. ความสะอาดของเครื่องนอน สะอาด
 มีการเก็บเป็นระเบียบ
 นำมาผึ่งแดด
 ไม่สะอาด
 การเก็บเครื่องนอนไม่เป็นระเบียบ
 ไม่เคยนำเครื่องนอนมาผึ่งแดด

7. การสังเกตผู้ป่วย

7.1 สัมพันธภาพระหว่างผู้เชื่อมกับผู้ป่วยและสมาชิกครอบครัวของผู้ป่วย(การยินดีต้อนรับให้สัมภาษณ์, สัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วยและครอบครัว).....

.....

7.2 สภาพร่างกายทั่วไปของผู้ป่วย.....

.....

BP.....mmHg P.....ครั้ง/นาที R.....ครั้ง/นาที น้ำหนัก.....กิโลกรัม
 อาการทั่วไป.....

.....

ความสะอาดของร่างกาย (เสื้อผ้า ผม เล็บ ปาก ฟัน ผิวหนัง).....

.....

ผู้บันทึก.....

ภาคผนวก ข

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

สูตรการหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

(เพชรน้อย สิ่งช่วงชัย, ศิริพร ขัมภลจิต, ทศนีย์ นะแสง, 2539, หน้า 203)

$$\text{สูตร } r_{xy} = \frac{N\sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[N\sum x^2 - (\sum x)^2][N\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

โดย	r_{xy}	=	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
	x	=	คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์ครั้งที่ 1
	y	=	คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์ครั้งที่ 2
	N	=	จำนวนคนที่ตอบแบบสัมภาษณ์
	xy	=	ผลรวมของผลคูณระหว่างค่า x และ ค่า y
	$\sum x^2, \sum y^2$	=	ผลรวมกำลังสองของคะแนน x และ y

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ชลอศรี แดงเปี่ยม อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย
ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อะเคือ อุดมเลขกะ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการควบคุมการติดเชื้อ
ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. คุณพัฒนา โพธิ์แก้ว พยาบาลวิชาชีพผู้เชี่ยวชาญด้านบริการ
และรักษาวัณโรค
ศูนย์วัณโรคเขต 10 เชียงใหม่
สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 10 เชียงใหม่

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล	นางจินตนา ทิพทัส
วัน เดือน ปีเกิด	1 มีนาคม 2511
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ปีการศึกษา 2529 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง วิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ปีการศึกษา 2533
ประวัติการทำงาน	2533-2540 พยาบาลวิชาชีพพระดับ 3-5 โรงพยาบาลหันคา อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท 2540-ปัจจุบัน นักวิชาการควบคุมโรค 6 ว. สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 9 พิษณุโลก